

ספרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

התוועדות

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבנ"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

ש"פ חוקת, ט' תמוז, ה'תשל"ז

חלק א – יוצא לאור לש"פ קרח, ה' תמוז, ה'תשפ"ו

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ושש לבריאה

שבעים ושש שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע

©

Published and Copyright 2026 by

LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 | Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • <http://www.lahak.org>

The Kehot Logo is a registered trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5786 • 2026

Printed in the United States of America

נדפס בדפוס

CH Print & Ship

478 Albany Ave. Brooklyn N.Y. 11203

(718) 771-5000

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"

(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחיו

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"פ קרח, ה' תמוז הבעל"ט, הננו מוציאים לאור חלק ראשון מהתוועדות ש"פ חוקת, ט' תמוז ה'תשל"ז — הנחה בלתי מוגה (חלק שני י"ל אי"ה לש"פ חוקת-בלק, י"ב תמוז תמוז).

*

בתור הוספה — מכתבים (תדפיס מכרכי אגרות-קודש שמכנינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו'", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

ערב יום ההילולא הל"ב, ג' תמוז, ה'תשפ"ו
שבועים ושש שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע
ברוקלין, נ"י.

בס"ד. שיחת ש"פ חוקת, ט' תמוז, ה'תשל"ז.

בלתי מוגה

א. ביום השבת יש שני ענינים: (א) סיום וחזרתם כל ימי השבוע, ועד שכל הענינים שהיו במשך כל השבוע מתעלים בו באופן של תענוג, כפי שמבאר הצ"צ באוה"ת¹ ש"ויכולו"² הוא (לא רק ענין של סיום וחזרתם, אלא גם) ענין התענוג, "חמדת ימים אותו קראת"³, (ב) "מיני" מתברכין כולהו יומין"⁴ — המשכת הברכה על כל ימי השבוע שלאח"ז. ושני ענינים אלו קשורים זב"ז — שהרי "מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת"⁵, היינו, שכל עניני השבת, כולל גם הענין ד"מיני" מתברכין כולהו יומין", קשורים עם העבודה בימים שלפני השבת ("טרח בערב שבת").

ובנוגע ליום הש"ק זה — להיותו בין ג' תמוז (בימי השבוע שלפניו) ל"ב תמוז (בימי השבוע שלאחריו), הרי הוא מחבר את יום ג' תמוז עם יום י"ב תמוז.

ב. והענין בזה:

בנוגע לג' תמוז — הרי בתחילה לא ידעו מה ענינו של ג' תמוז, כי, אע"פ שבג' תמוז היתה היציאה מהמאסר, הרי במקום זה הי' עונש של גלות לקאסטראמא (למשך ג' שנים, ש"בתלת זימני הוי חזקה"), וע"פ המבואר בחינוך⁷ בנוגע לענין הגלות דערי מקלט ש"צער גלות שקול כמעט כצער מיתה כו", מובן, שעונש הגלות הוא גדול יותר מהעונש שהי' לפניו.

וזהו גם הטעם לכך שאמירת ברכת הגומל (וכן אמירת מאמרי החסידות ד"ה ברוך הגומל) היתה רק לאחרי י"ב תמוז, ולא מיד לאחרי ג' תמוז, כי (נוסף לכך שהדין ע"פ נגלה הוא שחולה שנתרפא מברך הגומל רק כש"יחזור לבוריו לגמרי" (כמ"ש רבינו הזקן בסדר ברכת הנהנין⁸), הרי) אז לא ידעו עדיין שזהו ענין של גאולה;

(4) זח"ב סג, ב. פח, א.

(5) ע"ז ג, סע"א.

(6) ב"מ קו, ריש ע"ב. וש"נ.

(7) מצוה תי.

(8) פ"י"ג ה"ה. וש"נ. וראה גם תר"מ חע"ו

ע' 376. וש"נ.

(1) בראשית (כרך א) מב, ב ואילך, (כרך

ג) תקח, א ואילך.

(2) בראשית ב, א.

(3) נוסח תפלת שבת. וראה מחזור ויטרי

תפלת שבת סק"ג. בעה"ט עה"פ שם, ב. וראה

גם תר"מ חפ"ו ע' 72. וש"נ.

ורק לאח"ז, ביי"ב תמוז, נתברר שבג' תמוז היתה כבר התחלת הגאולה.⁹

ולהעיר, שזה שבתחילה לא ידעו שג' תמוז הו"ע של גאולה, אלא חשבו שזהו"ע של גלות, אינו ענין של טעות — שהרי ח"ו לומר שהי' ענין של טעות אצל נשיא הדור (ובפרט ע"פ דבריו שאם לא יכול להיות הענין של הפצת היהדות, אין צורך בכללות ענינו ח"ו¹⁰) — אלא אכן הוצרך להיות ענין הגלות, כדי שלאח"ז יתוסף בענין הגאולה (ועיי"ז יתוסף בהפצת היהדות יותר מכמו שהי' עד אז) כיתרון האור מן החושך וכיתרון החכמה מן הסכלות¹¹, והיינו, שאע"פ שיש מעלה בענין האור והחכמה סתם (שאינם באים מן החושך והסכלות ואין להם שייכות ונתנת מקום לחושך וסכלות), הרי אין זה דומה ליתרון האור שבא מן החושך וליתרון החכמה שבאה מן הסכלות.

וכמו בנוגע לכללות ענין הגלות, החל מענין הראשון של גלות שבירידת הנשמה מאיגרא רמה לבירא עמיקתא¹² — שלכאורה אינו מובן: למה עשה ה' ככה? — שזוהי ירידה שהיא לצורך עלי', דאף שלכאורה הי' יכול להיות ענין העלי' בלבד, ללא הקדמת הירידה, הנה כדי שהעלי' תהי' בתכלית העילוי, הרי זה דוקא לאחרי הקדמת הירידה, ע"ד הענין דיתרון האור מן החושך ויתרון החכמה מן הסכלות.

אמנם, כיון שזהו ענין הקשור עם חכמה (יתרון החכמה מן הסכלות), הרי זה ע"ד הענין ש"חכם עוקר את הנדר מעיקרו"¹³, שזהו"ע הקשור עם בחי' החכמה דוקא (ולא בחי' הבינה)¹⁴, והיינו, שאע"פ שתחילה הי' זה נדר מדאורייתא (עם כל הגדרים שבזה), הנה ע"י ענין החכמה מתבטל הנדר מעיקרו; ועד"ז בנדר"ד, שאיגלאי מילתא למפרע שבג' תמוז התחיל כבר ענין הגאולה.

ג. וכיון שג' תמוז הוא התחלת הגאולה, הרי זה כולל גם את המשך ושלמות הגאולה ביי"ב תמוז, ע"ד המבואר בחסידות בכ"מ¹⁵ בנוגע ל"ראש השנה" שהוא בדוגמת ה"ראש" שכולל את כל הגוף. ויש להוסיף ולהעיר — בהמשך להאמור לעיל אודות יתרון האור מן החושך ויתרון החכמה מן הסכלות — שגם ב"אור" ו"חכמה" מודגש שההתחלה כוללת את כל המשך הענין:

(9) ראה גם תו"מ חס"ד ע' 361. וש"נ.

(10) ראה סה"ש תרפ"ז ע' 171.

(11) ע"פ קהלת ב, יג.

(12) ע"פ חגיגה ה, ב.

(13) כתובות עד, ריש ע"ב.

(14) ראה תו"מ חנ"ז ריש ע' 129. וש"נ.

(15) ראה לקו"ת דרושי ר"ה נח, א ואילך.

ובכ"מ.

ענין החכמה הוא "קודש מלה בגרמי"¹⁶ — בחי' "ברק המבריק", ועד לדרגא שלמעלה מהשכל לגמרי; ואעפ"כ, החכמה היא ראשית וכללות כל כחות הנפש (כמבואר בתניא¹⁷), היינו שנמשכת וכוללת את כל הענינים שלמטה ממנה.

וכן ענין האור — שכל הגילויים והמשכות והשפעות נקראים בשם "אור"¹⁸, היינו, שענין האור כולל את כל הענינים, ועד שכולל אפילו את ענין השם [והיינו, שאע"פ שמבואר בחסידות בכ"מ¹⁹ שיש חילוק בין אור לשם, שאור ענינו גילוי, ואילו שם ענינו העלם, כפי שרואים שיש כמה בני אדם שנקראים באותו שם (כמו ראובן), ואעפ"כ אין נקודה משותפת ביניהם, ועד שדוקא "רבי מאיר הוה דייק בשמא"²⁰, היינו, שכדי למצוא את התוכן שמבטא השם יש צורך דוקא ברבי מאיר, ש"לא יכלו חבריו לעמוד על סוף דעתו", ואצלו גופא הרי זה באופן ד"דייק בשמא", שזהו באופן של רמז, כי, אע"פ ששמו אשר יקראו לו הוא המהוה ומחי' ומקיים את הדבר הנקרא בשם זה (כתורת הבעש"ט²¹), הרי זה באופן של העלם, אבל אעפ"כ, כולל ענין האור גם את ענין השם], ועד שמה שנקרא "שם" בלשון המקרא, נקרא "אור" בלשון הקבלה²².

ומזה מובן גם בנוגע לג' תמוז, שלהיותו התחלת הגאולה, הרי זה כולל את כללות ענין הגאולה די"ב תמוז; אלא שבג' תמוז הרי זה באופן של "שם", בהעלם, ובי"ב תמוז הרי זה באופן של "אור", בגילוי.

ד. וזוהי סיבת ההתועדות ביום הש"ק זה, בין ג' תמוז לי"ב תמוז: על כל אחד לעורר את עצמו ואת הזולת לעסוק בכל הענינים שכתב בעל הגאולה במכתבו²³ לחגיגת י"ב תמוז בשנה שלאח"ז, — ש"לשנה אחרת קבעום"²⁴ ליו"ט בגילוי, אבל גם בשנה ההיא, שנת תרפ"ז, הי' כבר ענין של יו"ט בזעיר אנפין, בחשאי וללא פירסום²⁵, כידוע לאלו שהיו אז²⁶. ולהעיר גם מדברי החסידים ששנת תרפ"ז קשורה עם הענין ש"צדקה עשה הקב"ה בישראל שפיזרן כו"²⁷, כי, תרפ"ז אותיות "תפזר" —

(16) זח"ג צד, ב.
 (17) פ"ג. שעהיחיה"א פ"ח.
 (18) ראה גם תר"מ חכ"א ע' 54.
 (19) ראה תר"מ חנ"א ע' 428. וש"נ.
 (20) יומא פג, ב.
 (21) ראה תניא שעהיחיה"א פ"א.
 (22) ראה לקו"ת בהר מא, ג. ובכ"מ.
 (23) אג"ק שלו ח"ב ע' פ ואילך. וש"נ.
 (24) לשון חז"ל — שבת כא, ב. וראה גם
 שיחת ש"פ קרח, ב' תמוז ס"ד (תר"מ חע"ו
 ע' 376). וש"נ.
 (25) ראה גם שיחת י"ג תמוז תשי"ט
 סמ"ה (תר"מ חכ"ו ע' 135). וש"נ.
 (26) ראה גם שיחת ש"פ חו"ב, י"ב תמוז
 בתחלתה (תר"מ חפ"ד ע' 440). וש"נ.
 (27) פסחים פז, ב.

החל מהענין ד"עשרה שיושבין ועוסקין בתורה"²⁸ — להוסיף בשיעורי לימוד התורה בעשרה, ויותר מעשרה — "ברוב עם הדרת מלך"²⁹, וכמדובר כמ"פ שבשעה שניתוסף עוד אחד מישראל אזי ניתוסף בענין ד"ברוב עם הדרת מלך".

וגדולה מעלת ההתעוררות בזה ברכים, כמבואר בקונטרס החלצו³⁰ ש"ההסכם אשר עושים .. רבים יש לזה חיזוק הרבה יותר מההסכם שעושה בפ"ע כו", ובפרט בהתועדות חסידים, שזהו עת רצון, ועד שפועלת יותר מפעולתו של מלאך מיכאל (כידוע אריכות הסיפור בזה³¹), ובפרט בהתועדות שנערכת בד' אמותיו של כ"ק מו"ח אדמו"ר, שבהם עסק במשך עשר שנים בתורה עבודה וגמ"ח, וכולל בעיקר בענין הפצת התורה והיהדות בכל מקום שידו מגעת, ובאופן שעשה פירות ופירי פירות.

ויש להתחיל ב"מעשה זוטא" — אמירת לחיים, ש"עקימת שפתי הוי מעשה", ואח"כ יומשך ב"מעשה רבה"³² — בענין של אכילה ושתי' וכ'.

וההתעסקות בזה תהי' לא רק באופן של השלמת החסר, אלא גם באופן של השלמה מלשון שלימות³³, באופן ד"מלכתחילה אריבער"³⁴, ובשמחה וטוב לבב.

* * *

ה. האמור לעיל שייך לכל שנה ושנה, שהרי תמיד ישנו יום השבת בין ג' תמוז ל"ב תמוז, כיון שבמשך 9-10 ימים מוכרח להיות שבת ביניהם, אלא שלפעמים יש ביניהם שתי שבתות, ואילו בקביעות שנה זו יש רק שבת א' ביניהם (שזה מדגיש יותר שיום השבת מחבר את שניהם); ונוסף לזה ישנו ענין מיוחד בשנה זו — שבי"ב תמוז נשלם היובל הראשון לגאולה³⁵.

ולהעיר, שבהשגחה פרטית הקביעות די"ב תמוז בשנת היובל היא באותו אופן כפי שהיתה בפעם הראשונה.

(32) סנהדרין סה, א. וש"נ.

(33) ראה לקו"ת ראה ל, רע"ג. וש"נ.

(34) ראה אג"ק אדמו"ר מהוריי"צ ח"א

תריז.

(35) ראה גם מכתב מוצש"ק פ' אני חלקך

ונחלתך, ג' תמוז שנה זו (אג"ק חל"ב ע' רלח). וש"נ.

(28) אבות פ"ג מ"ו.

(29) משלי יד, כח. וראה אנציק' תלמודית

בערכו (כרך ד ע' קצה ואילך). וש"נ.

(30) פ"י (סה"מ תרנ"ט ע' סא) ס"ע רלב

ואילך]].

(31) אג"ק אדמו"ר מהוריי"צ ח"ג ע' תיג.

וש"נ.

[וענין נוסף בקביעות שנה זו שאינו כמו הקביעות בפעם הראשונה — השייכות לפרשת חוקת, שג' תמוז הוא היום הראשון שמתחילים ללמוד פרשת חוקת, וביום השבת מסיימים את כל הפרשה. ובהתאם לכך צריכה להיות הוראה בעבודת האדם החל משם הפרשה³⁶, כמדובר כמ"פ ששם הפרשה אינו "חוקת התורה", אלא "חוקת" בלבד].

ו. וכאן המקום להעיר על דבר פלא שלא שמו לב אודותיו (אמנם לא ראינו אינה ראי', אבל בכל אופן, לא עשו מזה רעש ו"שטורעם"): ובהקדמה — שבדרך כלל מדייקים חסידים בכל ענין באופן של התבוננות וכו', ולומדים ממנו הוראה וכו', ואילו בנדו"ד לא שמו לב שהקביעות דג' תמוז בכל שנה היא באותו יום בשבוע שבו חל יום א' דפסח.

— אמנם לא הובא ענין זה בסידור בסימן א"ת ב"ש בנוגע לקביעות המועדים, אבל הובא שם הסימן "א"ת", שפירושו שביום א' של פסח יחול לעולם תשעה באב (כמוזכר לעיל³⁷), שבזה מרומז שהענין דפסח מבטל את הענין דתשעה באב באופן של הקדמת רפואה למכה; ועד"ז בנוגע לענין של ג' תמוז שנתגלה כו"כ דורות לאח"ז, שגם הוא חל באותו יום בשבוע שבו חל א' דפסח.

והענין בזה:

ביום א' דפסח היתה היציאה ממצרים, שהיא רק התחלת הגאולה, ועדיין לא היתה הגאולה בשלימותה, עד לשביעי של פסח, כאשר "וירא ישראל את מצרים מת על שפת הים"³⁸, ואילו עד אז היתה עדיין אימת מצרים על בני³⁹. וזוהי השייכות דיום א' דפסח לג' תמוז, שגם בו היתה התחלת הגאולה.

וכללות ענין הגאולה די"ב תמוז שייך לגאולה דיצי"מ — שהרי הגאולה ממצרים היתה באופן שכל בני יצאו ממצרים⁴⁰, ועד"ז בנוגע לגאולה די"ב, כמ"ש בעל הגאולה במכתבו²³: "לא אותי בלבד גאל הקב"ה בי"ב תמוז, כי אם גם את .. אשר בשם ישראל יכונה", היינו, שזוהי גאולה לכל בני".

ועד"ז בנוגע לשלימות היובל (חמישים שנה) לגאולה, שקשור עם

(39) ראה פרש"י שם, ה (ובתו"מ חס"ח ע')

142 הערה 6). וראה גם תו"מ חע"ו ע' 99. וש"נ.

(40) ראה גם

(36) ראה לקמן סכ"ה.

(37)

(38) בשלח יד, ל.

יצי"מ — שהרי תכלית השלימות דיצי"מ היא כמ"ש⁴¹ "בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים על ההר הזה" — בחג השבועות, "זמן מתן תורתנו", שהוא חמישים יום לאחר יום א' דפסח.

ז. וזוהי גם הסיבה לעריכת התוועדות זו — בקשר עם סיום שנת היובל:

יש לעורר על הצורך לנצל את ג' הימים שנשארו עד לסיום שנת היובל, ע"י קבלת החלטות טובות לעסוק בכל הענינים שכותב בעל הגאולה במכתבו לחגיגה הראשונה של י"ב תמוז, ולהתכונן להתחלת היובל השני שבו יעסקו בכל הענינים באופן נעלה יותר ועד שלא בערך יותר מכפי שעסקו עד עתה.

ומובן, שלא די לקבל החלטות טובות ולומר אח"כ שכיון ש"מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה"⁴², אינו צריך לעשות מאומה... ומה שמדייק רבינו הזקן בתניא⁴³ שלא נאמר "מעלה עליו הכתוב כאילו עשה", אלא רק "מצרפה למעשה", היינו שצריך להיות ענין המעשה — הנה את ענין המעשה ידרוש ממישהו אחר, ואילו הוא יסתפק במחשבה בלבד. אך על זה אומרים לו, שרבינו נשיאנו מפרש⁴⁴ המאמר⁴⁵ "אין חכם כבעל הנסיון", שהבחינה על ענין החכמה היא כשנמשך ה"בכך" בנוגע למעשה בפועל, שדוקא אז רואים שהחכמה היא כדבעי, ומזה מובן, שלא די בקבלת החלטת טובות, אלא בהכרח שיומשך במעשה בפועל.

יש לצאת ל"חוצה", ולהביא לשם את ה"מעיינות", ועד שה"מעייין" עצמו יגיע ל"חוצה" באופן של הפצה. אלא שענין זה צריך להיות באופן המתאים ל"חוצה" שיוכל לקבל זאת — שזהו ע"י ענין המבצעים: מבצע אהבת ישראל, מבצע חינוך, מבצע תורה, מבצע תפילין, מבצע מזוזה, מבצע צדקה, מבצע בית מלא ספרים — יבנה וחכמי, מבצע נרות שבת קודש, מבצע כשרות האכילה ושתי' ומבצע טהרת המשפחה, וכמדובר כמ"פ שכל א' מהמבצעים הו"ע כללי שכולל כל התורה כולה, ועאכו"כ כשישנו הציירוף של כל עשרת המבצעים — "עשרה שיושבין כו".

ובהתאם לכך יש לנצל את ג' הימים שנשארו עד י"ב תמוז, סיום יובל הראשון, לעסוק בכל המבצעים ביתר שאת וביתר עוז.

(44) סה"מ ה'ש"ת ע' יא.

(45) עקידה פ' נח (שער יד ד"ה [הקדמה])

השלישית). מעבר יבוק שער ב.

(41) שמות ג, יב ובפרש"י.

(42) קידושין מ, א. ועוד.

(43) תניא ספ"ז.

ויש להתחיל בזה כבר ביום השבת — שהרי "מפקחין על צרכי ציבור בשבת"⁴⁶ — באופן המותר גם בשבת, כולל גם ע"י הענין של תהלוכה כו', ולהמשיך בזה מיד לאחרי השבת, באופנים שבהם יכולים לעסוק אז, כולל גם למסור את הדברים בכל המקומות שיכולים להגיע אליהם.

וההתעסקות בזה ביום השבת צריכה להיות באופן של שבת, שענינו תענוג, ובאופן שהתענוג חודר את כל עניני האדם, ועד שאפילו שינה בשבת תענוג⁴⁷.

[וההסברה בזה — דלכאורה אינו מובן איך שייך לומר ענין של תענוג בנוגע למעמד ומצב של שינה — ע"ד שבצד השלילי ישנו הענין ש"אדם מועד לעולם .. בין ער בין ישן"⁴⁸, כיון שהדבר תלוי באופן ההכנה לשינה ("ווי ער לייגט זיך שלאָפן"), שכשתהי' כדבעי, אזי לא יבוא מזה ענין בלתי-רצוי⁴⁹; ועד"ז מצינו במאמרי כ"ק מו"ח אדמו"ר⁵⁰ שכאשר יהודי מונח בלימוד התורה כדבעי במשך היום, אזי בעת השינה כשהנשמה עולה למעלה ושואבת חיים (כדאיתא בפרדר"א⁵¹), נפתרים כל הספיקות שהיו לו בלימוד התורה כו'].

ויה"ר שתהי' הצלחה רבה בכל הפעולות שיעשו במשך ג' הימים שנשארו עד י"ב תמוז, מתוך עונג ושמחה אמיתיים, מתוך פריצת כל המדידות וההגבלות, ובאופן ד"מלכתחילה אַריבער".

* * *

ח. יש סיבה שלישית להתוועדות זו — בתור הכרת תודה לאורחים שהגיעו לכאן מארץ ישראל לקראת חג הגאולה י"ב תמוז, והקדימו להגיע לשבת שלפני י"ב תמוז.

ובהקדמה — שהיציאה מארץ ישראל לחוץ לארץ היא ענין של גלות, שזהו פשטות הענין ד"גלינו מארצנו".

ואע"פ שכיון שכל ישראל בחזקת כשרות⁵², הרי בודאי שהיציאה מארץ ישראל היא ע"פ תורה, מ"מ, כשיוצאים מארץ ישראל, נחסר הענין

46 ראה שו"ע אדה"ז או"ח סש"ו סי"ב. 47 ראה ד"ה צהר תעשה תרצ"ה (סה"מ קונטרסים ח"ב שרמ, א) — נעתק ב"היום

47 סידור קול יעקב. וראה גם תו"מ ח"פ ה' 157 הערה 36. וש"נ.

48 ב"ק כו, סע"ב (במשנה). וש"נ.

49 ראה גם תו"מ חפ"ז ס"ע 46. וש"נ.

50 ראה ד"ה צהר תעשה תרצ"ה (סה"מ קונטרסים ח"ב שרמ, א) — נעתק ב"היום יום" ד טבת. ד"ה בלילה הוא היש"ת (סה"מ היש"ת ע' 5). סה"ש תרצ"א ע' 165. וראה גם תו"מ חע"ה ע' 239. וש"נ.

51 פי"ב.

52 רמב"ם הל' קידוה"ח פ"ב ה"ב.

ד"ארץ אשר גוי עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה"⁵³, וכמודגש גם בחילוקים שבין א"י לחו"ל בנוגע לעניני הלכה, כמו ברכת כהנים, שבא"י הרי זה בכל יום או עכ"פ בכל שבת (שזהו בכל המקומות שבא"י)⁵⁴, משא"כ בחו"ל, ועד"ז בנוגע למצוות התלויות בארץ — שמזה מובן, שגם כאשר היציאה מא"י לחו"ל היא ע"פ תורה, ואפילו ע"פ ציווי התורה, הרי זה בכל זאת ענין של גלות.

וכמו כללות ענין הגלות, שאף שאינו לשם עונש ח"ו, אלא יש בזה כוונה שעיי"ז יהי ענין של עלי' וכו', מ"מ, הרי זה עכשיו ענין של גלות, וכך גם בנוגע ליציאה מארץ ישראל, שאף שהיא ע"פ תורה, ויש בה כוונה כו' [לו נדמה שהדבר הי' בבחירתו, אבל האמת היא שזה בהשגחה פרטית ויש בזה כוונה כו'], מ"מ, בחיצוניות עכ"פ הרי זה ענין של גלות.

ולכן, לא די בכך שאומרים שזה יביא אח"כ לענין של עלי' (שהרי לעת עתה הרי זה בכל זאת ענין של גלות), אלא יש צורך בענין שלמעלה ממדידה והגבלה — שזהו ענין התורה שהיא למעלה מהמדידות וההגבלות של זמן ומקום, שלכן גם בחו"ל יכולים ללמוד בתורה ענינים השייכים למצוות התלויות בארץ⁵⁵, ועיי"ז יש גם בחו"ל הענין של א"י.

ועד"ז מובן גם בנוגע להתוועדות זו — שכדי שלא יהי' בה החסרון דענין הגלות, צריכה פעולתה להיות באופן שלמעלה ממדידה והגבלה.

ט. ובכן: כל האמור לעיל שיש לנצל את ג' הימים שנשארו עד לסיום היובל הראשון מחג הגאולה כדי להוסיף ביתר שאת וביתר עוז בכל עניני הפצת היהדות, ולעשות זאת מתוך תענוג, שזהו אופן העבודה דשבת — שייך גם לאלו שהגיעו לכאן מא"י, ועל ידם — גם לאלו שנמצאים בא"י ששייכים (או שתהי' להם שייכות) אליהם, שבאו בשליחותם (בנוגע לכל ענינים טובים, כיון ש"לתקוני שדרתיך כו"⁵⁶).

ואע"פ שבא"י הרי זה כבר מוצאי שבת — הרי זו קושיא של "סתם⁵⁷ מקשן עם הארץ..."

וכפי שמבאר כ"ק מו"ח אדמו"ר במאמר ד"ה גפן ממצרים תסיע⁵⁸

(56) כתובות פה, א. וש"נ.

(57) ראה שו"ת חות יאיר סרי"ט. הובא

באג"ק ח"א ס"ע סו.

(58) סה"מ תרפ"ז ע' קצו ואילך.

(53) עקב יא, יב.

(54) ראה שו"ע אדה"ז או"ח סקכ"ח סנ"ז.

וש"נ.

(55) ראה לקו"ת אחרי כו, סע"ד. במדבר

יג, א. ובכ"מ.

ש"עם הארץ" היינו "שהוא מסור ונתון לענינים ארציים", לכן מסתכל גם על השעון כפי שהוא שעון ארצי, ובמילא יש הפרש של שש או שבע שעות מכאן לא", אבל האמת היא — כפי שמבאר אדמו"ר האמצעי⁵⁹ (ועד"ז מביא רבינו הזקן בשו"ע שלו⁶⁰) ש"הגם שאין זמן שבת ויו"ט שוה בכל האקלימים .. אין זה שינוי כלל לגבי עצמות שלהם .. אלא בכל אקלי"ם שנשלם מעשה התחתונים .. אז מאיר להם למעלה .. אבל לגבי העצמות נקרא יום שכולו שבת", וממילא כל תפילות השבת (ועד"ז שאר עניני השבת) שבני מתפללים בכל מקום ומקום עולות למעלה דרך היכל השבת, ועד"ז בנוגע להמשכות מלמעלה למטה. ולכן, בשעה שמסתכלים ב"שעון תורני", אזי גם בא"י הרי זה יום השבת בשעה שתיים וחצי! ...

י. ובהתאם לכך, הנה אלו שהגיעו מא"י יאמרו עתה לחיים, וינגנו ניגון — שזה יהי' מעשה זוטא, וענין השתי' יהי' מעשה רבה, ויקבלו החלטות טובות בנוגע לכל הענינים של מעשה רבה, ויצרפו עמהם גם את אלו שנמצאים כאן.

וכיון ש"חד מינייהו (מבני ארץ ישראל) עדיף כתרי מינן, וחד מינן כי סליק להתם עדיף כתרי מינייהו"⁶¹ — הנה לאחרי שיחזרו לא"י יהיו ד' פעמים ככה⁶², בנוגע לכל הענינים האמורים לעיל.

וימושך ענין הברכה לכל בני", החל מהברכה הכללית — גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו,

והרי כל אחד מישראל מחכה לביאת משיח צדקנו — "אחכה לו בכל יום שיבוא"⁶³ ויוציא אותנו מהגלות ויביא אותנו לארץ ישראל, שאלי' שייך כל אחד מישראל, ללא נפק"מ היכן נולד בגלגול זה או בגלגול קודם כו', כמובן בפשטות ללא צורך בביאור; ובמקום שרצונו של אדם שם הוא נמצא⁶⁴.

ואז תהי' שלימות העם, שלימות התורה ושלימות הארץ (ועד ש"עתידה ארץ ישראל שתתפשט בכל הארצות"⁶⁵), בביאת משיח צדקנו בקרוב ממש.

* * *

59) תו"ח בשלח שנו, א [רמב, סע"ד].
60) או"ח (מהדו"ב) ס"א ס"ח. וש"נ.
61) שם עה, סע"א.
62) לציין לתו"מ חס"ד ע' 153
63) עיקר הי"ב מי"ג העיקרים.
64) ראה כש"ט בהוספות סמ"ח. וש"נ.
65) ראה ספרי ר"פ דברים. פס"ר פ' שבת ור"ח. יל"ש ישעי' רמז תקג. ועוד.

יא. מאמר (כעין שיחה) ד"ה גפן ממצרים תסיע.

* * *

יב. בהמשך להאמור לעיל שזהו השבת שבין ג' תמוז ל"ב תמוז, וסיום יובל שנים לגאולה, יש עוד ענין ביום הש"ק זה, שקביעותו בימי החודש בשנה זו (ככפעם הראשונה) היא בט' תמוז.

ואין צורך לחפש מהו ענינו המיוחד של ט' תמוז, כיון שמפורש הדבר בתושב"כ — כמ"ש בירמיה' 66 "בחודש הרביעי בתשעה לחודש הבקעה העיר".

המשך השיחה 67 — התיווך 68 בין מ"ש בבבלי 69 ש"בראשונה הובקעה העיר בתשעה בתמוז", למ"ש בירושלמי 70 ש"קילקול חשבונות יש כאן", וגם בראשונה הובקעה העיר בי"ז בו, ע"פ פי' המהרש"א שאין הכוונה לטעות בחשבון, אלא ש"לפי קלקול חשבונות של האויבים שמונין לחמה הי' בט' תמוז", אבל "בודאי בי"ז תמוז בחודש הלבנה נבקעה העיר גם בראשונה", והשקו"ט בפירוש רש"י בני"ך, בדברי הרמב"ם 71 (ש"צום הרביעי 72 קאי על י"ז בתמוז 73), השו"ע והמג"א 74. ומ"ש בכתוב "בתשעה לחודש", הרי זה לפי שעליו היתה הגזירה, אלא שהקב"ה האריך אף עד י"ז תמוז, אולי יחזרו בתשובה — נכלל בשיחה שהוגהה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א, ונדפסה בלקו"ש חי"ח ע' 308 ואילך.

יג. וההוראה מזה — בנוגע לגודל מעלת התשובה:

66 לט, ב (נב, ר"ז).
 67 כולל גם המשך הענין בשיחת ש"פ בלק.
 68 ע"פ הכלל (נסמן בלקו"ש חכ"ד ע' 168) שמוטב לפרש — אפילו בדוחק — שאין מחלוקת בין הבבלי לירושלמי.
 69 תענית כח, סע"ב.
 70 תענית פ"ד ה"ה.
 71 פיה"מ ר"ה פ"א מ"ג. ה' תעניות פ"ה ה"ד.

קיים, וכתב שבוודאי ט"ס הוא, כי בזמן ביהמ"ק ה' גם ת"ב לששון ולשמחה.
 חוה מחזק ההסברה דבנין בית שני והחומות ביטל לתמיד כל עניני הריסות ובקיעות בנין (הא') דחומת העיר [ואי"ז שייך למצור — ו' טבת]. — ע"פ מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א. (** בס' יד החזקה (דבפיה"מ שלו שקו"ט שם) — לא משמע כן. וצע"ג שלא העירו עד"ז!
 72 זכר' ח, יט.
 73 בשו"ת שואל ומשיב (מהדו"ק ח"ג סקע"ט) הביא מהתשב"ץ (ח"ב סרע"א) *
 (* ועיי"ש (והוא בשו"ת שואל ומשיב שם) שהקשה על מ"ש הרמב"ם (פיה"מ שם) שהשלושים היו יוצאין על אב גם בזמן שביהמ"ק

למרות שבנ"י היו במעמד ומצב שאפילו לאחרי שהי' מצור על ירושלים במשך שנתיים ומחצה⁷⁵ לא נתעוררו לחזור בתשובה, הנה מצד גודל מעלת התשובה (אולי יחזרו בתשובה) נשארו חומות ירושלים בשלימות — עכ"פ עד י"ז בתמוז.

וזהו שאומרים ליהודי שבאיזה מעמד ומצב שיהי', יש ביכלתו לחזור בתשובה! — כשיהודי טוען שנאמר בכתוב⁶⁶ "ויחזק הרעב בעיר ולא הי' לחם לעם הארץ", אומרים לו: אין זה שייך אליך! וכשטוען שנאמר בכתוב⁶⁶ "ותבקע העיר" — אומרים לו: אין זה שייך אליך! בכתוב נאמר כך רק בגלל שאתה מתנהג כמו גוי ומונה לחמה; תתחיל למנות ללבנה, ואז ישארו חומות ירושלים בשלימות!

וזוהי ההוראה שלמדים מתשעה בתמוז — שכאשר יהודי טוען שנמצאים בחודש תמוז שבו אירעו ענינים בלתי-רצויים, וכשעורך חשבון צדק רואה שזהו מעמד ומצב של ירידה, הנה על זה אומרים לו, שתשעה בתמוז מורה על גודל מעלת התשובה, שבכל מעמד ומצב שיהי' יש ביכלתו לחזור בתשובה; יש צורך רק ב"שעתא חדא", פני' אחת ("אין קער")⁷⁶, שע"ז מעמיד את עצמו להיות במעמד ומצב הראוי.

וזוהי גם ההוראה מהענין דג' תמוז — שמבלי הבט על כך שהי' אז מעמד ומצב של גלות, ש"שקול כמעט כצער מיתה" (כנ"ל ס"), הרי ניתוסף ע"ז מאמר חסידות, שנדפס לדורות!

וע"י ענין התשובה פועלים שחודש תמוז יהפך "לששון ולשמחה ולמועדים טובים"⁷⁷, ובפרט בנוגע לחודש מנחם אב — שאבינו שבשמים ינחם אותנו בנחמה אמיתית, שזוהי הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, שתהי' כבר ביום הש"ק זה, ובמוצאי ש"ק, ועאכו"כ בימים שלאח"ז. ועכשיו לא זקוקים עוד לענין ד"אחישנה"⁷⁸, כיון שזה כבר "בעתה"⁷⁹, שהרי כבר "כלו כל הקיצין"⁷⁹.

ויקויים היעוד⁸⁰ "פרזות תשב ירושלים", ובאופן "עתידה ירושלים שתתפשט בכל ארץ ישראל", ו"עתידה ארץ ישראל שתתפשט בכל הארצות"⁶⁵, בביאת משיח צדקנו בקרוב ממש.

* * *

תעניות בסופן.

75) ירמי' נב, ד"ז.
76) ראה לקו"ת דרושי ר"ה סא, א. סג, ד.
77) ירמי' ס, כב. וראה סנהדרין צח, א.
78) שם צז, ב.
79) זכרי' ב, ח.

75) ירמי' נב, ד"ז.
76) ראה לקו"ת דרושי ר"ה סא, א. סג, ד.
77) ירמי' ס, כב. וראה סנהדרין צח, א.
78) שם צז, ב.
79) זכרי' ב, ח.

הוספה

א

בי"ה, כ"ה סיון תשי"ב
ברוקלין

הווי"ח אי"א נו"נ וכו' מוה"ר גרשון שי

שלום וברכה!

לקראת יום הולדתו יום ז' תמוז הבע"ל, הנני בזה לברכו באריכות ימים ושנים טובות, טובות עם כל הפירושים, היינו על פי פשוט געזונטע לאַנגע יאָרען, וגם געזונטע ברוחניות ממולאים בעבודה דשלשת הקוים תורה עבודה וגמילות חסדים, וישפיע גם כן על סביבתו, שזהו טוב האמיתי כדבעי למהוי, אשר טוב האמיתי הוא, טוב לשמים וטוב לבריות.

כשהייתי על הציון של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, הזכרתי אותו ואת זוגתו שיחיו לבריאות הנכונה ולהמצטרך להם.
בברכה.

ב

בי"ה. כז' תמוז תשט"ו
ברוקלין

האברך ... שי

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מח"י תמוז, בו כותב אודות משפחת האברך ... שי

א

מוה"ר גרשון: וואָלפּסאָן, נויאָרק. — ראה אודותיו ע"פ הנסמן בתולדות חב"ד בארצות הברית ע' שפט.
יום הולדתו: הפ"ב.

טובות עם כל הפירושים: ראה גם בשם "כ"ק מו"ח אדמו"ר" — אג"ק ח"ז אגרת א'תתקס. ב'טז. ב'נ. ח"ח אגרת ב'רסח. ב'שנד. ב'תריט. ח"י אגרת ג'דש. ג'שלו. ח"ג אגרת ד'תקעא. ח"ח אגרת ו'תרסז.

דשלשת הקוים תורה עבודה וגמילות חסדים: אבות פ"א מ"ב.
טוב לשמים וטוב לבריות: קידושין מ, א.

ב

מצילום האגרת.

ואשר נמצאים במיצר בגשם ובמילא חושש למיצר ברוחניות ח"ו, אבל איננו מסיק במכתבו – מהי העצה לזה ובאיזה אופן יש לעזור אותם. ולכן יתבוננו הוא עם חבריו מצעירי אגודת חב"ד באופן שיש למצוא מוצא ממצבו של הנ"ל, ויציעו הדברים לפני הנהלת אגודת חב"ד, וכבר נאמר ותשועה ברוב יועץ, ויה"ר מהשי"ת אשר יתן לכולם הדרך איך לסייע לאדם מישראל ומשפחתו, ומדתו של הקב"ה מדה כנגד מדה אלא שכמה פעמים ככה.

בברכה

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
א. קווינט, מזכיר

ג

בי"ה, יו"ד תמוז תשי"ז
ברוקלין

ועד כפר חב"ד
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

בודאי למותר להאריך בתאור המצב של מרת ... תחי' ... בעלה ובתה ומשפחתה שיחיו. ושכנראה היא המפרנסת, ולאידך גיסא – ההוצאות גדולות יותר על הרגיל וכו'.

והנה אף שלכאורה בכגון דא לא הי' צריך לזירוז מעבר לים, ועאכו"כ להזכרה ותיאור מצבה של הנ"ל זה משך כמה חדשים, ואפשר גם שנים, מכריחני המצב לבוא בכתיבה מיוחדת לכך, אשר – אם ועד הכפר או ועד הרוחני או שניהם יחד – עליהם החובה להתענין במיוחד בהטבת מצב הנ"ל באופן שתבוא הטבה בפועל. ובודאי שבשימת לב המתאימה ימצאו כמה אופנים ודרכים לזה. ויהי רצון שיעשו את זה בהקדם ובאופן הכי מועיל. ואצפה לבשו"ט בזה.

מובן שהנקודה העיקרית בזה – מצב ואופן הפרנסה, ושאלת הדירה

וכבר נאמר ותשועה ברוב יועץ: משלי יא, יד. כד, ו.
ומדתו של הקב"ה מדה כנגד מדה: סנהדרין צ, סע"א. וראה סוטה ח, ב ואילך.
אלא שכמה פעמים ככה: ראה פרש"י תשא לד, ז (מתוספתא סוטה פ"ד ה"א). ועוד.

ג

מצילום האגרת. נדפסה ב"מענה מלך" ח"ב ע' 100.

בקשר עם ההעתקה של כמה תושבי הכפר הישן לכפר החדש. ובהתייעצות כולם יחד וביחד עם מרת . . . בטח יפתרו שאלת הדירה כטוב בכל הפרטים.

בהזדמנות זו אעורר ואכפול עוה"פ על הנחיצות הכי גדולה לנצל ימי הגאולה בהנקודה התיכונה וגם לביסוס והתפתחות כל עניני כפר חב"ד. ויהי רצון שחפץ ה' בידם יצליח.

בברכת חג הגאולה — המצפה לבשו"ט

מ. שניאורסאהן

ד

[ט"ו תמוז, ה'תשל"ב]

כמופת הייתי לרבים גוי

ובפרט בהנוגע לצניעות (שנוגע מבת ג' שנים ויום א').

שחפץ ה' בידם יצליח: ע"פ ישעי' נג, יו"ד.

ד

מצילום כתי"ק, על גליון מכתבן של המדריכות הראשיות מרת פייגל סטאָק (טורנהיים) ומרת רחל מאָצקין (קאָפּלאַן) בתאריך זה — בו כותבות: "היות שאנו נוסעות למחנה-גן-ישראל בדטרויט ביום א' כ' תמוז פ' מטות-מסעי הבעל"ט — רצוננו לבקש נושא המרכזי שעלינו להדגיש במשך חדשי הקיץ".

כמופת הייתי לרבים גוי: תהלים עא*, ז.

לצניעות (שנוגע מבת ג' שנים ויום א'): ראה ספר "כבודה בת מלך" פ"ב ס"ה (ובמילואים לשם). וש"נ. וראה גם לקו"ש חי"ח ע' 448. שיחות קודש תשמ"א ח"ב ע' 419. ובכ"מ.

(* הקאָפּיטל שהתחילו לומר ב"א ניסן שנה זו, ע"פ המנהג המקובל מהבעש"ט לומר בכל יום הקאָפּיטל תהלים המתאים לשנות חייו — ראה סה"מ י"א ניסן בתחלתו. וש"נ.)

33

כאשר היינו ארבעים יום

ופנינו בהתעורר ארבעים יום

(אנחנו אהבנו את היום הזה)
הוא מאד חם"ם פ"ם סבס

יום מ"א

אנך אהבנו סבס

היות שאני נסעתי למחנה - ג' - יום
במחנה ביום ג' היום פ"ם מלח -
מח'ם והפס"ם

היום יום אהבנו נוסא היום
היום יום אהבנו נוסא היום

היום יום אהבנו נוסא היום
היום יום אהבנו נוסא היום

ועד הנחות בלה"ק

מכון להוצאה לאור תורת כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זצוקללה"ה נבנ"מ ז"ע

Lahak Hanochos Inc. 788 Eastern Parkway, Suite 408, Brooklyn, N.Y. 11213

Tel. (718) 604-2610 Email: info@lahak.org

ב"ה. סיון, ה'תשפ"ו.

שהחיינו וקיימנו והגיענו

הננו שמחים לבשר
כי ניתן להשיג את הספר

תורת מנחם כרך פה

הכולל את מאמרי דא"ה ושיחות קודש
מכ"ד תמוז ה'תשל"ו עד ערב ראש השנה ה'תשל"ז

*

כן ניתן להשיג את פ"ד כרכים הראשונים
ואת סדרת ספרי המאמרים תשי"א — תשמ"א

בחנויות הספרים המובחרות
ובחנוות הספרים קה"ת בארה"ב ובאה"ק

www.lahak.org

או בטלפון: בארה"ב 718-604-2610 ; באה"ק 03-9606-018

מוקדש
לחיזוק ההתקשרות לנשיאנו
כ"ק אדמו"ר זי"ע

ולעילוי נשמת
האשה החשובה
אוד מוצל מאש
מרת לאנא יעקובוביץ ע"ה
נלב"ע אור ליום רביעי, י"א סיון ה'תשפ"ו
בת הקדושים הרב יונה אלימלך ומרת מירל הי"ד ויינברגר
אשת חיל עמדה לימין בעלה
משפיע דא"ח במשך שנים רבות באנטוורפן בלגיה
הגה"ח הרב נחום אברהם יעקובוביץ ע"ה
ת' נ' צ' ב' ה'

נדפס בקשר ליום ה"שלושים" י"א תמוז
על ידי ולזכות צאצאי שיחיו
המשמשים בקודש בשליחות כ"ק אדמו"ר
בכל רחבי תבל